

Tolkning och jämförelse av enkätresultat - enkät riktad till personer som vårdar eller stödjer en närstående

94 personer har svarat på enkäten vilket var ett ungefärligt väntat utfall.

Ca 200 utskick har gjorts sedan har information spridits genom annons i Vetlanda posten, affischer på kommunens äldreboende och i andra kommunala verksamheter samt på vårdcentralerna. Utskick har också gjorts till föreningar.

Endast ca 10% har svarat via kommunens webbplats resterande har kommit in i pappersformat. I redovisningen nedan är procentsatserna avrundade till heltal.

Fråga 1 ger svar på att lite drygt hälften av de svarande är anhöriga till brukare inom äldreomsorgen (49 personer), ca 20% inom handikappomsorgen (19 personer) och ca 3 % inom socialpsykiatri (3 personer). Eftersom det är så få som svarat inom gruppen socialpsykiatri är det svårt att göra några jämförelser med de övriga grupperna men en kortfattad sammanfattning finns sist i dokumentet. Gruppen ”annat” består av ca 25% av de svarande (23 personer) och i denna grupp finns bl.a. också med personer som uppger att den närstående får hjälp både genom äldre och handikappomsorgen.

Syftet med fråga 2 och 3 var att ta reda på hur kommunen når ut med sin information. De personer som känner till väl eller känner till något om verksamheten blev i %-sats

Hemtjänst/Boendestöd	95%
Korttidsboende	91%
Dagverksamhet	87%
Anhöriggrupper	85%
Särskilt boende/gruppboende	80%
Avlösning i hemmet	80%
Anhörigcenter	76%
Frivilligverksamhet	61%

De traditionella verksamheterna som varit igång länge är mer kända än de nyare. Särskilt boende/gruppboende har fått något lägre %-sats för att vara en verksamhet som funnits länge. Kanske ordet ”särskilt boende” ej är så bekant utan ordvalet ”äldreboende” hade varit tydligare. Frivilligverksamheten fick endast 31% inom handikappomsorgen. En naturlig orsaken till detta är att frivilligverksamheten är riktad mot gruppen äldre.

När det gäller hur de svarande vill ha information hamnar brevutskick högst med 62% följt av personlig kontakt med 50%. Detta bygger på att man inom kommunens verksamhet redan känner till personerna för att kunna ta kontakt. Anhöriga till gruppen inom handikappomsorgen är mer öppna för att få information via e-post eller annons.

Frågan kan ha missuppfattats så personerna svarat på hur de idag får information. Många har också bara kryssat i ett alternativ.

Syftet med frågorna 4 -11 var att få svar på vad personer som vårdar eller stödjer en närstående har för behov av stöd. Utfallet blev detta när vi lade ihop graderingen 4-6. Enligt högsta graderingen (6) blev ändå turordningen densamma.

Information om det stöd och den hjälp som finns att få	90%
Information/kunskap som du har nytta av i din roll som anhörig	89%
Uppmuntran från vård- och omsorgsförvaltningen	79%
Möjlighet till avlastning/avlösning	70%
Möjlighet till friskvård	65%
Någon stödperson att samtala med om sin situation	63%
Träffa andra i en liknande situation	62%

Information är det som efterfrågas allra mest och därefter uppmuntran. Alla alternativ har fått hög %-sats och besvarats av 90-93 personer av 94 svarande alltså en mycket hög svarsfrekvens. Resultatet är snarlikt inom alla grupperna med en skillnad att anhöriga till gruppen inom äldreomsorgen värderar en ”stödperson att samtala med om sin situation” högre (4:de plats).

Under rubriken ”är det något annat du vill framföra” efterlyser de svarande följande:

- Uppsökande verksamhet, upplysningskyldighet (HO)
- Ekonomisk ersättning till anhörigvårdare (ÄO)
- Satsning på korttidsboende (HO)
- Någon form av fysisk träning (ÄO)
- Pan anställda efterlyser bättre kontakt med arbetsgivaren (HO)
- Att fånga upp anhöriga tidigt (ÄO)
- Samtalskontakt med någon jag kan lita på (Annat)

Inga nya förslag framkom.

Syftet med frågorna 12-23 var att få svar på vad personer som vårdar eller stödjer en närstående tycker om den hjälp och det stöd som kommunens vård och omsorg kan ge. En sammanslagning av graderingen 3-5 blev följande i %-sats.

Anhörigstöd	70-68 svarande
Trygghet	83
Information	80
Bemötande	87
Handläggare/Socialsekreterare	68-72 svarande
Trygghet	82
Information	80
Bemötande	86
Avlösning i hemmet	35-37 svarande
Trygghet	78
Information	74
Bemötande	83
Korttidsboende	37-39 svarande
Trygghet	80
Information	73
Bemötande	82
Dagverksamhet	39-40 svarande
Trygghet	90
Information	85
Bemötande	92
Hemtjänst/Boende stöd/ Personlig assistans	50-54 svarande
Trygghet	91
Information	76
Bemötande	90

Särskilt boende/ Gruppboende	34-36 svarande
Trygghet	83
Information	76
Bemötande	89

Genomgående får bemötande bättre resultat (82-92) och information något sämre (73-85). Anhöriga till gruppen inom äldreomsorgen och ”annat” graderar verksamheterna högre än anhöriga till gruppen inom handikappomsorgen. Dagverksamhet och hemtjänst/boendestöd/ personligassistans får bland det bästa resultatet i alla grupper.

Jämförelse

Anhöriga till närstående inom äldreomsorg

I denna grupp får bemötande bättre resultat (79-96) och information något sämre (79-86). Denna grupp värderar särskilt boende/gruppboende högre än om man jämför med övriga grupper. Anhörigstödet värderas också högre. Avlösning i hemmet har fått något sämre resultat, detta trots att det är personal från hemtjänsten som utför avlösningen inom äldreomsorgen.

Anhöriga till närstående inom handikappomsorg

Genomgående får bemötande bättre resultat (60-83) och information något sämre (40-75) inom denna grupp också. Upplevelsen av trygghet i kontakt med anhörigstödet och socialsekreterare bedöms något sämre.

Särskilt boende/ gruppboende och Korttidsboende får något sämre resultat men har heller inte så hög svarsfrekvens med mellan 5-10 personer.

Anhöriga till närstående inom gruppen ”Annat”

I gruppen är det inget av alternativen, trygghet, information, bemötande som utmärker sig, resultaten är på så sätt väldigt jämna. Dagverksamhet och Avlösning i hemmet får bäst resultat. Särskilt boende/ gruppboende får något sämre resultat men har heller inte så hög svarsfrekvens med 3 personer.

När det gäller att få avlastning och avlösning på de tider och i den utsträckning som önskas, i form av avlösning i hemmet, dagverksamhet och korttidsboende så är genomsnittsvärdet för de olika grupperna: äldreomsorg 92%, handikappomsorg 85% och gruppen ”annat” 70% som är nöjda eller delvis nöjda. Ett sammanlagt riktvärde för dessa tre grupper är 82% nöjda eller delvis nöjda.

På frågan om den anhörige upplever att en individuell planering finns för dennes närstående har enbart 24% svart ja, 55% delvis. Inom Handikappomsorgen och äldreomsorgen är siffrorna ungefär de samma medan svarande inom gruppen ”annat” anger 20% ja och 40% delvis. Vi frågar oss: Används inte genomförandeplanen som ett verktyg i verksamheterna? Är inte den anhörige delaktig i den eller ser den som en individuell plan? Är informationen bristfällig till anhöriga?

De svarande kan också ha tolkat frågan till att enbart gälla verksamheten särskilt boende/ gruppboende.

En del svarande har bedömt verksamheter som man i andra frågan kryssat i att man inte känner till. Att inte ha fått hjälpen från den aktuella verksamheten kan vara anledning till att en del har gett ett dåligt omdöme även om man inte har några erfarenheter av den.

Under rubriken ”något annat du vill framföra” framkom följande

- Bättre samordning mellan inblandade aktörer (HO)
- Bättre kontakt med och information från LSS (HO)
- Kostnadsfri avlösning som är individuellt behovsanpassat (ÄO)
- Mer information från personal, chefer, läkare (ÄO)
- Privata aktörer för insatsen korttidsboende (HO)
- Sysselsättning på Korttidsboende viktigt (Annat)
- Sysselsättning på äldreboende/seniorboendena viktigt (ÄO)
- Namnbricka för personliga assistenter och rökförbud för under arbetstid (Är på gång redan) (HO)
- Olika anhöriggrupper har olika behov (HO)
- Behöver hjälp att komma vidare att leva ett eget liv (Annat)

Flera tycker också att deras närstående får en god vård men ifrågasätter om personalen har det för stressigt.

Slutsats

De traditionella verksamheterna som varit igång länge är mer kända än de nyare. När det gäller hur de svarande vill ha information hamnar brevvutskick högst följt av personlig kontakt. Gruppen inom handikappomsorgen är mer öppen för att få information via e-post och/eller annons.

Svarande grupp anhöriga inom äldreomsorgen ger ett mer positivt resultat än gruppen inom handikappomsorgen. Genomgående i svaren under frågorna 4-11, vars syfte var att få svar på vad personer som vårdar eller stödjer en närstående har för behov av stöd, och frågorna 12-23, vars syfte var att få svar på vad personer som vårdar eller stödjer en närstående tycker om den hjälp och det stöd som kommunens vård och omsorg kan ge, så efterfrågas mer/bättre information. Dagverksamhet och hemtjänst/boendestöd/personlig assistans får genomgående något bättre resultat. När det gäller att få avlastning och avlösning på de tider och i den utsträckning som önskas, i form av avlösning i hemmet, dagverksamhet och korttidsboende så är genomsnittsvärdet 82% nöjda eller delvis nöjda. På frågan om den svarande upplever att det finns en individuell planering för dennes närstående svarar 18-27% ja och 40-59% delvis. Ett riktvärde för grupperna tillsammans är 74 % som svarat ja eller delvis. Vad behöver göras för att få en personcenterad vård så anhöriga upplever att det finns en individuell planering för vårdtagaren?

Kortfattad sammanfattning - anhöriga till närstående inom socialpsykiatri

Korttidsboende och hemtjänst/boendestöd/personlig assistans är mest känt för de svarande. Därefter kommer dagverksamhet (2:a plats), särskilt boende/gruppboende (3), avlösning i hemmet (4), anhöriggrupper (5), anhörigcenter (6) och sist anger alla tre att de inte känner till frivilligverksamheten vilket är naturligt eftersom denna verksamhet i nuläget riktar sig till äldre. När det gäller hur gruppen vill få information anger alla brevutskick, en person kommunens webb-plats och en person personlig kontakt också. På frågorna (4-11) om vad personer som vårdar eller stödjer en närstående har för behov har alla svarat "mycket viktigt" (grad 6) på alla frågorna utom på "möjlighet till friskvård" och "träffa andra i en liknande situation" som fått något lägre. På frågorna (12-23) om vad personer som vårdar eller stödjer en närstående tycker om den hjälp och det stöd som finns att få så hamnar endast information från korttidsboende under graderingen 3. Ingen har lämnat omdöme om särskilt boende/gruppboende i denna grupp.

När det gäller att få avlastning och avlösning på de tider och i den utsträckning som önskas, i form av avlösning i hemmet, dagverksamhet och korttidsboende så svarar 50% att de får det och 50% att de delvis får det (2 svarande). På frågan om den anhörige upplever att en individuell planering finns för dennes närstående har 33% svart ja, 67% delvis. Inget har framkommit under rubriken "är det något annat du vill framföra".